

KOVÁTS DÁNIEL (1929–2023)

2023. augusztus 30-án 93 éves korában elhunyt Kováts Dániel irodalomtörténész, nyelvész, helytörténész, nyugalmazott főiskolai tanár, a Kazinczy Ferenc Társaság alapító elnöke. Kazinczyról szoktuk mondani, hogy kora egyik legsokoldalúbb személyisége volt: író, költő, irodalomszervező, szerkesztő, sátoraljaújhelyi református egyházgondnok, levéltárosi munkát végzett, részt vett a vármegyei közéletben és így tovább. Kováts Dániel – akit legtöbbször tanár úrnak vagy Dani bácsinak szólítottak – sokoldalúsága szintén példaértékű volt: több tudományterületen ért el kiemelkedő eredményeket.

Kováts Dániel (PIM A Magyar Nyelv Múzeuma, archívum)

A kezdetek

Kováts Dániel Abaújnádasdon született, Szlovákiában, Kassa közelében 1929. december 22-én. Édesapja ott gazdálkodott a család 200 holdas birtokán. Nem sokkal azután, hogy falujuk 1938 őszén visszakerült Magyarországhoz, apja állami szolgálatba lépett, s Miskolcon a megyeházán a gazdasági felügyelőség vezetője lett. Dániel fia a gimnázium alsó osztályait 1940 és 1944 között Kőszegen, a Hunyadi Mátyás Katonaiskolában végezte, a felső négyet Miskolcon, a református Lévy József Gimnáziumban, ott érettségizett 1948-ban jeles eredménnyel. Ott fordult érdeklődése az irodalom felé tanárai, dr. Csorba Zoltán és Gyárfás Imre irányítása mellett.

Első írásai az általa szerkesztett diáklapokban és a Nemzeti Parasztpárt Szeberényi Lehel szerkesztette miskolci hetilapjában, az *Északi Szabad Szóban* jelentek meg. 1948-ban kezdte meg egyetemi tanulmányait Budapesten magyar–angol tanári szakon, diplomáját azonban csak némi kitérő után (magyar nyelv és irodalomból 1957-ben, angol nyelv és irodalomból 1961-ben) kaphatta meg, mert 1951 nyarán egy írógépen írt, öt példányban kiadott irodalmi lap (*Eszme*) szerkesztése miatt politikai izgatás vádjával 8 hónapra elítélték, majd pedig – sok miskolcival együtt – hortobágyi kitelepítés lett az osztályrésze, s 15 hónapon át kocsisként dolgozott a Borsósi Állami Gazdaságban.

A pedagógus

Pedagógusi pályáját Miskolc-Percesen, a 104-es számú bányaiipari tanulóintézetben kezdte 1954-ben, majd hat éven át a bodrogi közti Zemplénagárdon általános iskolában tanított, ahol kialakult a néprajz, a honismeret iránti érdeklődése. Tanulói számára honismereti szakkört és gyűjtést szervezett, és intenzíven foglalkozott Borsod-Abaúj-Zemplén megye irodalmi és helytörténeti hagyományaival.

Itt kell megemlékeznünk a családjáról. Zemplénagárdon ismerkedett meg Schneider Julianna tanítónővel, akivel 1958-ban kötöttek házasságot. Később együtt kerültek Sátoraljaújhelyre, ahol felesége a Petőfi Sándor Általános Iskolában tanított 30 éven át, valamint alsó tagozatos szakfelügyelőként és szaktanácsadóként is dolgozott. Három gyermekük született: Dénes, Livia és Péter. Kováts tanár urat 1961-ben Sátoraljaújhelyre, a Kossuth Lajos Gimnáziumba hívták magyar–angol szakos tanárnak, két évig igazgatóhelyettes is volt. Kazinczy-kört, irodalmi színpadot, író-olvasó találkozókat szervezett (meghívta mások mellett Németh Lászlót és Váci Mihályt), és itt bontakozott ki szakirodalmi munkássága. Az ő szervezőmunkájának köszönhetően építettek ki nyelvi laboratóriumot (a megyében az elsők között) a gimnáziumban; és ő a nyelvi laborban az audiovizuális módszer szerint tartotta az órai egy részét. Az oktatásban alkalmazott diaképeket és az ehhez kapcsolódó hangszalagokat ő maga készítette. E témában több publikációja is megjelent (Kováts 1967: 33–40; Kováts–Paál 1967: 121–32; Budai–Kovács 1972, 1973, 1974, 1975; Kováts 1976: 22–30).

1974-től 62 éves koráig (ekkor, 1992-ben vonult nyugalomba) a sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola tanáraként dolgozott. Feladata elsősorban a magyar nyelvészet és a beszédművelés oktatása volt, de részt vett az angol nyelvi képzésben, a honismereti szakkörvezető-képzésben és a népfőiskola újjászervezésében is. Bölcsészdoktori oklevelét irodalomtudományból a debreceni egyetemen szerezte meg 1979-ben, disszertációjának címe: Móricz Zsigmond első regényeinek kompozíciója. A pártpolitikától távol tartotta magát, de tagja lett több szakmai egyesületnek (pl. Irodalomtörténeti Társaság, Nyelvtudományi Társaság, Anyanyelvápolók Szövetsége, Honismereti Szövetség, Népfőiskolai Társaság, Kazinczy Ferenc Társaság, Magyar Comenius Társaság). Sárospatakon nyelvjáráskutató tábort szervezett, beszédművelő kört alapított, anyanyelvi versenyeket indított, a nyelvi neveléssel kapcsolatos szakdolgozatok, tudományos diákköri pályamunkák témavezetője volt. Tíz éven át nyaranként olyan külhoni diaszpórában élő, négy-öt hétre Sárospatak-

ra látogató, magyar származású fiatalokkal foglalkozott, akik őseik nyelvét akarták megtanulni. Nyelvkönyvet is készített számukra (Kováts 1980a). Tevékenyen részt vett a főiskola által továbbképzési céllal megrendezett Tanítók Nyári Akadémiáján.

A nyelvész és nyelvművelő

Kováts Dániel a névtan, azon belül a helynevek avatott ismerője volt, számos közleménye jelent meg e témában (Kováts 1970: 384–5). Vaskos kötetekben adta ki kutatási eredményeit Abaúj és Sátoraljaújhely helyneveiről (Balassa–Kováts 1997; Kováts 2000, 2008). Szerkesztője volt Sátoraljaújhely lexikonának (Kováts 2001). Unokájával összeállította A Magyar Nyelv Múzeumában most is látható, Beszélő helynevek című kis tablókiallítását, melyben a köznévi jelentésű helynevekkel játszik leleménnyel.

Kováts tanár úr az anyanyelvi mozgalom, a nyelvművelés oszlopembere volt, tiszteletbeli elnökségi tagja az Anyanyelvápolók Szövetségének. 1973-ban a sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnáziumban ő volt az elindítója az Édes anyanyelvünk nyelvhasználati versenynek – ő írta meg az évfordulókhoz érve a vetélkedő történetét is (Kováts 1988: 55–80; 1997: 25–42; 2007, 2022a: 81–94), zsűritagja a szép magyar beszéd versenynek, előadója anyanyelvi táboroknak, találkozónak. Kiváló szónok és kiváló író volt, megszólalásaival, írásaival maga is példát mutatott az igényes viselkedéskultúrára. Anyanyelvünk iránti elkötelezettségének talán legszebb foglalata a *Mondhatná szebben* című kötete (Kováts 1994a). Nyelvművelő írásait gyűjtötte egybe, megfogalmazva nyelvi-kulturális hitvallását, melyhez egész életében ragaszkodott. Állította: anyanyelvünk közös kincsünk, s „e közös kincsel sáfárkodni egyéni és nemzeti kötelességünk”. Néhány fontos gondolatát idézzük: „Megszólalásunk módja – néha egészen közvetlenül, máskor áttételesen – állásfoglalást jelent környezetünkkel, társainkkal, az élet és a társadalom jelenségeivel szemben. Ezért kell felelősségérzettel szólnunk írásban és élőszóban, s ezért tartjuk jellemkérdésnek a helyes beszédet” (Kováts 1994a). „Bizony, van súlya a szónak a mai sokhangú világban is, mert a megnyilatkozásoknak nemcsak nyelvi formájuk van, hanem általuk valamilyen cselekvés is megvalósul. S mindig számítanunk kell arra a beszédecselekvésre, amely nekünk szól majd súlyos vagy súlytalan szavunkra – válaszul” (Kováts 1994a).

„Emelkedő nemzet és emelkedő ember elképzelhetetlen gazdag nyelvi kultúra nélkül, hogy mindenki birtokba vehesse a tudást, kifejezhesse önmagát, hatni tudjon másokra, s befogadhassa az irodalom esztétikai értékeit. Legfontosabb feladataink egyike tehát, hogy az ifjúság minél tágabb körére terjesszük ki a nyelvi gazdagodás lehetőségét. [...] Él nyelvében a nemzet és az egyén, ha fölismeri felelősségét, ha tudja, milyen kincs birtokában van, ha anyanyelve gazdagításáért vágyik is, tud is munkálkodni” (Kováts 1994a).

2008-ban nyílt meg Sátoraljaújhely–Széphalmon nemzeti kultúránk alapjának, anyanyelvünknek a közgyűjteményi-közművelődési otthona, A Magyar Nyelv Mú-

zeuma. Az intézménynek Kováts Dániel alapítója volt, a munkát a kezdetektől segítette, kiállításokkal gazdagította az intézményt: tárlatot adott a Nyelvmúzeumnak a beszédművelő mozgalomról, Kazinczy fogságáról, a nyelvújításról. A 10. születésnapon, 2018-ban így vallott Széphalom küldetéséről:

„Vannak elkérülhetetlen változások az emberiség történetében, mindig van azonban lehetőség arra, hogy a mozgó világban megőrizzük a lélek biztonságát. Széphalom ebben segíthet. Azzal, hogy megéreztetni velünk a hagyományban rejlő kincset, annak tudatát, hogy egy folyamat szerves részei vagyunk, tudjuk, honnan jövünk, s merre megyünk tovább; felmutatja egy nagy előd példáját, tudatosítja a gazdag nyelvi örökségünket; szilárd talajt érzünk lábunk alatt, tehát otthon vagyunk. Tudatosítanunk kell, hogy Széphalom – akárcsak nemzeti létünk többi emlékhelye – megszentelt föld, amelyet megérintve megnyugszunk, új erőre kapunk, s védelmet szerzünk sokféle ragály ellen. Ehhez a tudatosodáshoz múzeumunk és környezete értékes eszközökkel járulhat hozzá, tehát biztos vagyok benne, hogy sikerrel teljesíti hivatását, s minden magyarnak szellemi otthonává válik.”¹

Az irodalomtörténész

Kováts Dániel volt Kazinczy és Széphalom lelkének legjobb ismerője. Közel hét évtizeden át foglalkozott a széphalmi mesterrel, ismerte (áthátotta őt) a hely szellemét, felelősséget érzett a Kazinczy-örökség méltó ápolásáért, továbbadásáért. Tanulmányokat, köteteket írt a nagy nyelvújítóról (Kemecsei–Kováts 2017; Kováts 2021a, 2021b), kiállításokat² rendezett (tanácsaival segítette a múzeum állandó Kazinczy-kiállításának³ létrehozását), konferenciákat szervezett. Ő írta meg Széphalom monográfiáját (Kováts 2009).

Kedvelt szerzője volt Tompa Mihály, Móricz Zsigmond és Németh László, róluk is sokat és sokszor írt (Kováts 1980b: 165–76, 1981: 188–99, 1992: 69–75, 1994b, 1999: 59–68, 2002b: 273–80, 2011: 187–92, 2017: 11–7). Alig ismert kincseket is elének tárt, kiadta például Eötvös József novelláit, kötetet írt Helmecey Mihályról (Fehér–Kováts 2018).

A népművelő, a közművelődési szakember

Kováts Dániel leginkább nevelőnek tartotta magát, joggal, hiszen nemcsak a közoktatásban tanított, hanem még szélesebb körben, a közművelődésben is. A tudományos ismeretterjesztés nagy mestere volt, tudósként is szabatosan, érthetően, lélekkel fogalmazott. Ő volt a sátorlajújhelyi székhelyű, 1985-ben alapított Kazinczy Ferenc Társaság első elnöke, később pedig (nyugdíjba vonulása után) szerkesztője. A számos előadás, konferenciaszervezés, emléktábla- és szoboravatás mellett száz-

¹ Részlet Kováts Dániel Széphalom, a szellemi otthon című előadásából, elhangzott A Magyar Nyelv Múzeumban 2018. április 23-án.

² „Kivívánk a szép tusát...” A magyar nyelvújítás története; A rab Kazinczy nyomában.

³ „Szokott ösvényen szokatlanul” Kazinczy Ferenc-emlékkiállítás (2021–)

nál is jóval több könyv sajtó alá rendezője, többnek a szerzője. A Széphalom évkönyv 26 kötetét ő szerkesztette, alapvető fontosságú tanulmányokkal gazdagítva Abaúj és Zemplén művelődését. Csak a 26 évkönyv oldalszáma több mint 12 ezer. Százezernyi oldalt szerkesztett meg életében. Szerkesztette a Kazinczy Ferenc Társaság *Széphalom* című évkönyvét, a sárospataki főiskola *Sárospataki Pedagógiai Füzetek* című kiadványát, technikai szerkesztőként gondozta a Magyar Comenius Társaság *Bibliotheca Comeniana* és A Magyar Nyelv Múzeuma *Széphalmi Minerva Könyvek* című könyvsorozatát, rovatvezetője volt a *Honismeret* című folyóiratnak. Összeállítója, írója több településmonográfiának is (Fehér–Kováts 2002, 2004). Főszerkesztője volt Sátoraljaújhely lexikonának (Kováts 2001). Munkabírása, pontossága legendás volt, a levelekre szinte azonnal válaszolt; pedig sokat levelezett, miként Kazinczy, sokan fordultak hozzá tanácsért, sokan kérték munkára, mert ismerték szakértelmét, bölcsességét.

Ő írta meg a Kazinczy Ferenc Társaság első 35 évének történetét a Széphalom évkönyv 30. kötetében (Kováts 2020). A szintén nyáron elhunyt Fehér Józseffel, a Társaság Kováts Dániel utáni elnökével és társaikkal az abaúj-zempléni közművelődés, tudományos ismeretterjesztés legjobb és leghatékonyabb szolgálói voltak évtizedeken keresztül.

A költő, anyanyelvünk mestere

Kováts Dániel tudott lírai szépséggel írni, esszéiben ez már megmutatkozott, mégis meglepetés volt, amikor érett költőként lépett elő. Cornides Dávid néven 92 verset jelentetett meg (Kováts 2022b), testamentuma, lírai számadása ez az embernek, az alkotónak, aki vallotta: „... legyél világitótoronynak vészjelző villanása reményről zengő ércharangnak jeladó kondulása...” LXXXIII. számú versében így ír: „Mondataink mint a felhők / vonulnak el fejük fölött / mi hullik le? égi harmat? / nyári zápor? jég verése? / gondolsz mindig szavaidnak / hatására értelmére?” (Kováts 2022b).

A példakép

Kováts Dániel nemzedékek tanítója és példaképe volt, miként Kazinczy, „sokat munkált, csüggedetlen lélek”, akit a közosságért, a nemes ügyekért való munkálkodás és persze családja szeretete éltetett. Szerénysége, alázata közismert volt. Megértéssel fordult mindenkihez, az ügy, a közösség volt számára az első. Gyakran idézte Kazinczyt: „Ahol az együtt szolgálók szeretik egymást s becsülik önmagukat, és ahol együtt a közjót keresik, nem a maguk érdemeiknek fitogtatásokat, ott minden jól, ott minden csendesen megyen.”

Több otthona is volt (Zemplénagárd, Sátoraljaújhely, Szeged, Budapest), de azt vallotta, hogy Sátoraljaújhelyből, Széphalomról és környékéről táplálkoznak szellemi gyökerei; egyébként otthon volt mindenütt, ahol őszinte emberi kapcsolatokat talált, ahol értékes, másoknak is adó feladatok várták.

Élettörténetét olvasmányos stílusban, megkapó őszinteséggel *Egynapi járőföld* című könyvében írta meg (Kováts 2019). Folyamatosan dolgozott. 2023 nyarán nagyon gyenge volt már, de amikor kissé megerősödött, két könyvet is nyomdakésszé szerkesztett. A munka és a család éltette...

Munkásságát több kitüntetéssel és díjjal jutalmazták: Csűry Bálint-emlékérem (1981), a Munka Érdemrend ezüst fokozata (1983), Kazinczy-díj (1984), Apáczai-díj (1991), Toldy Ferenc-díj (1992), a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei közgyűlés által adományozott alkotói díj (1993), Lőrincze-díj (1999), Köztársasági Arany Érdemkereszt (2003), Sátoraljaújhely (1986), Sárospatak (1999) és Zemplénagárd (2001) díszpolgára, Móricz Zsigmond-emlékérem (2009), az Év Magyar Nyelvőre (2009), a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei közgyűlés Rákóczi-lánca (2014), a Magyar Érdemrend lovagkeresztje (2014), Arany Kazinczy-díj (2017), A Magyar Kultúra Lovagja (2020).

Szakirodalom

- Balassa Iván – Kováts Dániel 1997. *Sárospatak határának helynevei*. Sárospataki Rákóczi Múzeum. Sárospatak.
- Balázs Géza 2021. A vándorlások és a betakarítás évei. Kováts Dániel monográfiái. *Édes Anyanyelvünk* 2021/3. 20.
- Balázs Géza 2024. Kováts Dániel életművéről. *Magyar Nyelvőr* 129–33.
<https://doi.org/10.38143/Nyr.2024.1.129>
- Budai László – Kováts Dániel 1974. *Programozott angol nyelvtani gyakorlatok a gimnázium 1. osztálya számára*. Tankönyvkiadó. Budapest.
- Budai László – Kováts Dániel 1973. *Programozott angol nyelvi hangszalagok a gimnáziumok számára. Idegen Nyelvek Tanítása* 2/60–64.
- Budai László – Kováts Dániel 1973. *Programozott angol nyelvtani gyakorlatok a gimnáziumok 3–4. osztályai számára III*. Tankönyvkiadó. Budapest.
- Budai László – Kováts Dániel 1974. *Programozott angol nyelvtani gyakorlatok a gimnáziumok 2. osztálya számára II*. Tankönyvkiadó. Budapest.
- Fehér József – Kováts Dániel (szerk.) 2002. *Alsóregmec kistűkre*. Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Fehér József – Kováts Dániel (szerk.) 2004. *Füzérradvány falukönyve*. Füzérradvány Önkormányzata. Füzérradvány.
- Fehér József – Kováts Dániel 2018. *Királyhelmecről indultak... Helmecey Mihály és Kemecey Jenő életútja és életműve*. Kazinczy Ferenc Társaság – Lorántffy Zsuzsanna a Bodrogtköz Fejlesztéséért Társulás. Sátoraljaújhely–Királyhelmec.
- Kemecsei Balázs – Kováts Dániel 2017. *A rab Kazinczy útján. Párhuzamos útinapló*. Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 1967. Laboratóriumi munkaformák a középiskolai nyelvtanításban. *Az Idegen Nyelvek Tanítása* 2/33–40.
- Kováts Dániel – Paál László 1967. A nyelvi laboratórium az idegen nyelvi beszédképesség fejlesztésének szolgálatában. *Acta Pedagogica Debrecina Tom. V*. KLTE. Debrecen. 121–32.
- Kováts Dániel 1970. Gyűjtőmunka a sátoraljaújhelyi járásban. *Nyelvtudományi Értekezések* 70/384–5.
- Kováts Dániel 1976. Koncentráció az angol nyelv tanításában. A koncentráció lehetősége az idegen nyelvek tanításában. *Szakmai Módszertani Füzetek*. Miskolc. 22–30.
- Kováts Dániel 1980a. *Kevés szóval magyarul. Magyar nyelvkönyv kezdőknek*. Anyanyelvi Konferencia Védnöksége. Sárospatak.
- Kováts Dániel 1980b. Konstruktív értékek a korai Móricz-regényekben. *Sárospataki Pedagógiai Füzetek* 4/165–76.
- Kováts Dániel 1981. Móricz Zsigmond sárospataki diákvevei. *Sárospataki Pedagógiai Füzetek* 5/188–99.

- Kováts Dániel 1988. *Tizenöt év krónikája. Az Édes anyanyelvünk verseny.* Az Országos Közművelődési Központ kiadása. Sátoraljaújhely. 55–80.
- Kováts Dániel 1992. Tompa Mihály virágregéi. *Új Horizont* 5–6/69–75.
- Kováts Dániel 1994a. Mondhatná szebben. Írások a beszéd- és magatartáskultúráról. *Sáros-pataki Pedagógiai Füzetek* 16.
- Kováts Dániel 1994b. *Móricz Zsigmond és Sárospatak.* Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc.
- Kováts Dániel (szerk.) 1997. A sátoraljaújhelyi nyelvhasználati verseny negyedszázada. *A nemzeti szeretet kapcsa – Az „Édes anyanyelvünk” verseny 25 éve.* Sátoraljaújhely Város Önkormányzata. Sátoraljaújhely. 25–42.
- Kováts Dániel 1999. Tompa Mihály és Sárospatak. *Sárospataki Pedagógiai Füzetek* 18/59–68.
- Kováts Dániel 2000. *Az abaúji Hegyköz helynevei.* Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel (szerk.) 2001. *Sátoraljaújhely lexikona.* Szerkesztőbizottság: Fehér József (elnök), dr. Csorba Csaba, dr. Hőgye István, dr. Kerényi Attila és dr. Kováts Dániel. Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 2002b. Németh László levele Mátyás Ernőhöz – és ami mögötte van. *A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve* 12. Széphalom. 273–80.
- Kováts Dániel (szerk.) 2007. *A nyelv legféltőbb kincsünk. Az „Édes anyanyelvünk” verseny 35 éve.* Sátoraljaújhely Város Önkormányzata. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 2008. *Sátoraljaújhely helynevei és történeti topográfiaja.* Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 2009. *„Fény s nagyvilág énnékem Széphalom”.* *A Kazinczy Ferenc emlékhely története és hatása.* Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 2011. Gondolatok Németh László nemzetfilozófiájáról. *A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve* 11. Széphalom. 187–92.
- Kováts Dániel 2017. Tompa Mihály hona és honszeretete. *Honismeret* 4/11–17.
- Kováts Dániel 2019. *Egynapi járőrföld. Barangolás vándoréveim ösvényén.* Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 2020. *A Kazinczy Ferenc Társaság 35 éve. Széphalom 30. A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve.* Sátoraljaújhely.
- Kováts Dániel 2021a. *Közelebb Kazinczyhoz. Esszék, tanulmányok, előadások.* Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely–Széphalom.
- Kováts Dániel 2021b. *„Hű valék...” Kazinczy Ferenc életpéldája írásai tükrében.* Anyanyelvpolitika Szövetsége. Budapest.
- Kováts Dániel (szerk.) 2022a. A nyilvános megszólalás alkalmi és műfajai. *A nemzeti lélek ébresztője. Az Édes anyanyelvünk verseny fél évszázada.* Anyanyelvpolitika Szövetsége – Sátoraljaújhely Város Önkormányzata. Sátoraljaújhely. 81–94.
- Kováts Dániel 2022b. *Cornides Dávid: Írásjelek. Lírai számadás négy tételben, kilencvenkét szakaszban.* A Magyar Nyelv Múzeumáért Alapítvány. Sátoraljaújhely–Széphalom.

Nyiri Péter
irodalomtörténész,
a Petőfi Irodalmi Múzeum
a Magyar Nyelv Múzeumának
igazgatója, Sátoraljaújhely–Széphalom
E-mail: nyiri.peter@nyelvmuzeum.hu
<https://orcid.org/0009-0001-7808-3227>

Stumpfne Braun Zsuzsanna
a Petőfi Irodalmi Múzeum
A Magyar Nyelv Múzeumának
munkatársa, Sátoraljaújhely–Széphalom
E-mail: braun.zsuzsanna@nyelvmuzeum.hu
<https://orcid.org/0009-0007-3889-1426>